

miniszter állami támogatásban részesítette. A tanfolyam kizárólag nők számára létesült és célja egyrészt, hogy a magyar nők különféle iparművészeti munkát tanuljanak, a mely munka elkészítésénél főképp a magyar szellemet ápolják és a tanítványok ezt a szellemet átültessék otthonukba is. Célja még a tanfolyamnak, hogy a szegénysorsú nőknek idővel keresetforrást nyújtson, ennek elérésére ilyenek a tanítóműhelyben ingyenes oktatásban részesülnek, munkáikat értékesítik s így ügyes és szakértő munkakerőkké válnak. Tantárgyak: díszítőfestés, iparművészeti tervezés, akvarellfestés, selyemfestés, porcellán és majolika, bőrmunkák, fafaragások, kisebb plasztikai munkák, üvegfestés, faégetés stb. Tervbe van véve ötvösmunkák készítése is, a mennyiben erre a tárgyra tehetséges erők jelentkeznek. A tanítványok többször látogatják hozzáértő vezetés alatt a múzeumokat könyvtárakat, azonkívül az iparművészet története és a stíltanból tartott előadásokat kötelesek hallgatni.

KÜLFÖLD.

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK
Bécsben. Az osztrák iparművészeti múzeum vezetősége a mostani téli kiállításával is bizonyítékát adta annak, hogy rátermett annak a célnak a megvalósítására, a mit maga elé tűzött.

A bécsi iparművészetet évtizedes tepedésből kellett felrázni, szembeszállni a Storck-korszaknak megcsökönyösödött előítéleteivel, s a mi fő, az iparos világot kellett megnyerni a modern eszméknek. A dolog nem volt könnyű; de Scala igazgató nem riadt vissza a nehézségektől s ma már megelégedetten láthatja fáradozásának gyümölcsseit. Négy év előtt a modern irányt a bécsi múzeum kiállításán csak néhány angol bútorminta s ezek nyomán készült utánzatok képviselték. A következő évben már látunk egy csapat lelkes művészt, a ki iparosokkal szövetekezve azon van, hogy új eszméket vigyen az iparba, illetve hogy eszméiket kifejező formákat teremtsenek. És csodálatos, hogy ezek között a művészek között bizonyos lelki rokonság volt, műveik

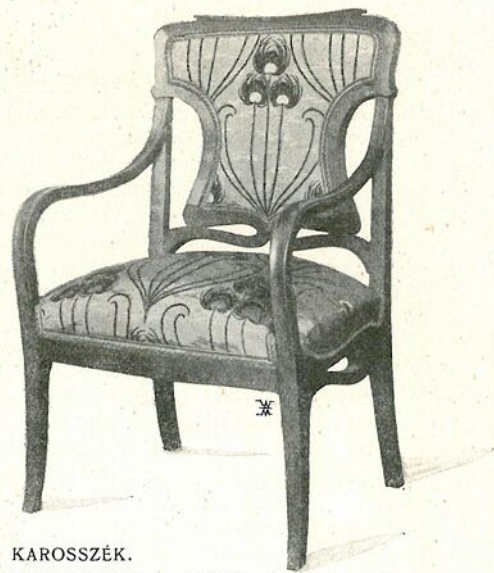
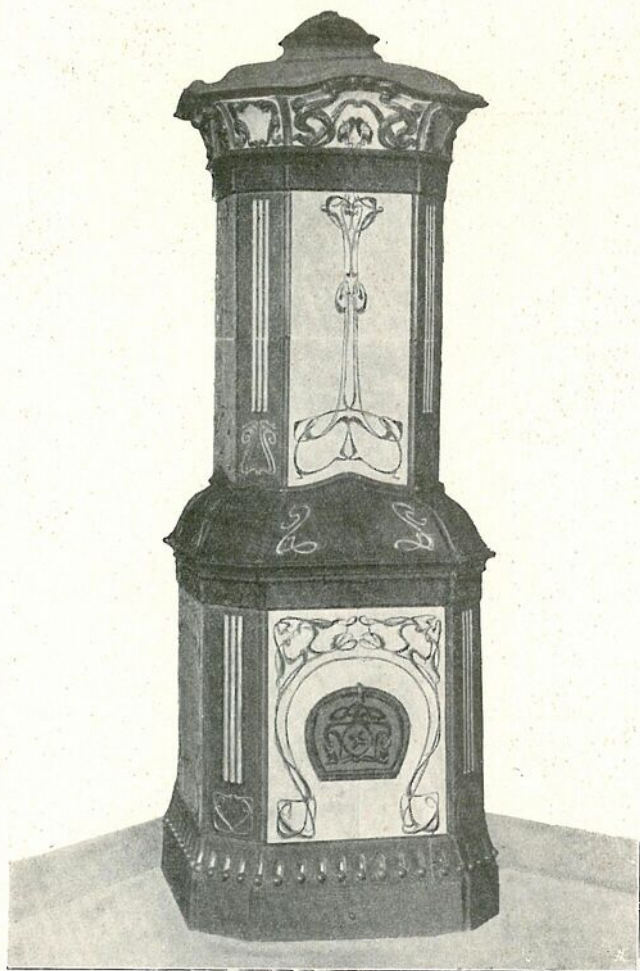
szemmelláthatóan közös vonással bírtak úgy, hogy megteremtették a modern művészetnek bécsi lokális típusát, a mit ma már egy sereg kisebb talentum többkevesebb szerencsével is variál. Hogy aztán miféle befolyások működtek közre annak születésénél, hogy mennyi része van annak létrejötténél az angol mintáknak, van de Veldenek, vagy akár a régi, bécsi, úgynevezett Biedermayer-stilusnak, ez egészen mellékes. Tény az, hogy a bécsieknek sajátos akcentusát, a mi a beszédükön oly könnyen felismerhető, ma már az iparművészeti alkotásaikon is határozottan látjuk.

A mostani kiállítás e tekintetben felette érdekes, mert az iparosok ezuttal már csupán a maguk erejökre támaszkodva készítették munkáikat. Ezeken úgyszólván kivétel nélkül megvan az előbb említett bécsi jelleg, noha művészi kvalitásuk igen különböző. Áll ez pedig főleg az ez idén szokatlanul nagy számú modern szobaberendezésekre. Ezek mellett négy-öt Louis XV, Louis XVI és empire-stílusú szoba is van, a mely azonban alig köti le a néző közönség figyelmét, bár el kell ismernünk a kifogástalan jó munkát. Még fel kell említenünk, hogy Sheraton, Ashbee bútorainak utánzatait is láttuk.

A tárlókban levő ékszerek, ötvösmunkák, üvegtárgyak, porcellánok stb. alig mutatnak nevezetesebb jelenséget. Jó részét a kiállított munkáknak Párisban láttuk. Visszakerültek a szőnyegek is és mellettük egy sora az újabb keletű csomózott szőnyegeknek is látható, de ezeket bizonyos affektált, bágyadt szín jellemzi, a mi nincsen összhangzásban az intérieuröknek többnyire erőteljes színével.

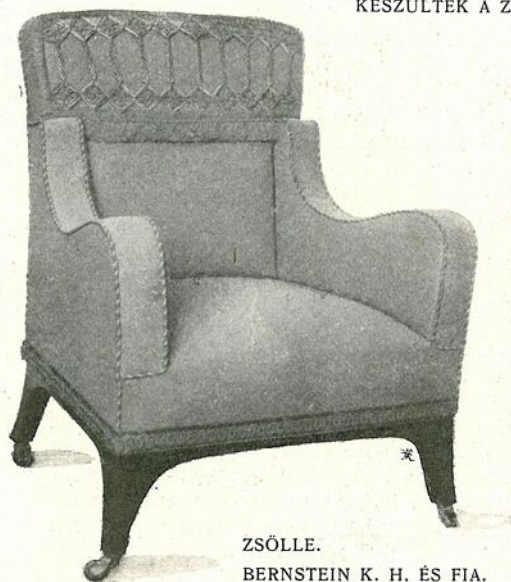
Általában azonban mondható, hogy a múzeum kiállításán sok érdekes látnivaló van, a mi megérdemli a megtekintést.

A *bécsi Kunstgewerbeverein*ről tudva levő, hogy a múzeum igazgatóságával történt összekoccanása miatt két év előtt kénytelen volt a múzeumot otthagyni. A Schauflegasseban bérelt helyiséget, melyet Olbrich tervei nyomán rendezett be. Ott állandó kiállítást tart fenn, a melynek költségeit a meglehetősen magas helypénzekből s eladási jutalékokból fedezi. Most legutóbb szintén rendezett karácsonyi kiállítást, de azon csupán a kirakatokból is eléggé ismert tárgyakat láttunk. Szóval a Kunstgewerbeverein hű marad hagyományaihoz, befogadja azt a

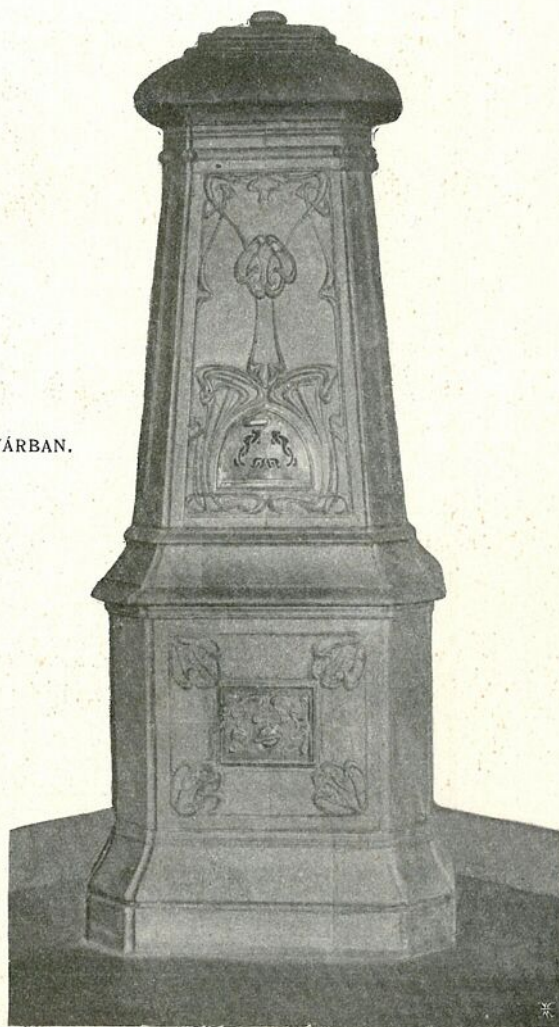

KAROSSZÉK.
BERNSTEIN K. H. ÉS FIA.

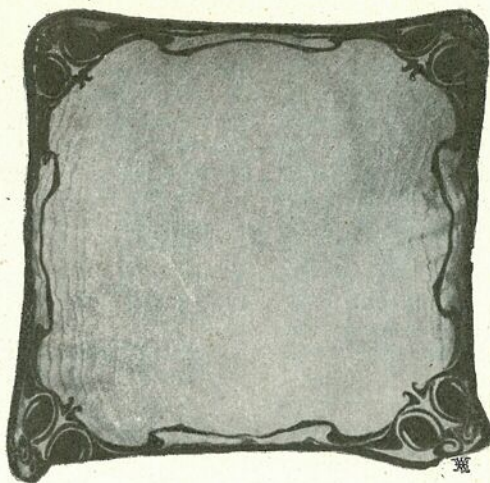
MAJOLIKA KÁLYHÁK.
TERVEZTE HORTI PÁL.
KÉSZÜLTEK A ZSOLNAY-GYÁRBAN.

ZSÖLLE.
BERNSTEIN K. H. ÉS FIA.

APLIKÁCIÓS PÁRNA.
TERVEZTE HORTI PÁL.
KÉSZÍTETTE LUSTIG ESZTI
ÉS NEMÉNYI HERMIN.

HIMZETT ELLENZÓ.
TERVEZTE HORTI PÁL.
AZ ASZTALOS MUNKÁT
KÉSZ. PROHÁSZKA LIPÓT.
HIMEZTE
OBERMAYER J. ÉS NÓVÉRE.

mit hoznak, s a mit a Kunstgewerbevereinein nélkül is csináltak volna az iparosok s a min valószínűleg nélküle is tudnának túladni.

Beéri a közvetítő szerepével iparos és a közönség között, egyéb hatáskörre nyilván nem is vágyakozik. De hogy a modern törekvésektől való idegenkedésével kénytelenül-keletlenül felhagyott, az a mostani kiállításon már szemmel látható. A kiállított munkáknak modernitása azonban jó részben erőltetett, sőt helyenkint visszatetsző.

Gy.

A bécsi Szecesszió kiállítása. Olbrich csarnoka, mely eddig főleg a képzőművészet hajlékául szolgált, az idén az iparművészet osztrák és külföldi nagyságainak nyitotta meg kapuit.

Új belső diszitással, új emberek és irányok bemutatásával valóban újdonsággá vált a Szecesszió VIII. kiállítása, melynek rendezői legteljesebb mértékben értenek feladatukhoz. A hová ők egy bútort elhelyeznek, annak ott a legjobb helye; a hová egy képet akasztanak, az épp oda való. Náluk nem zavarja egyik műtárgy a másikat, hanem emeli. A dimenziók felosztása, a világosság és félhomály alkalmazása mind-mind öntudatos művészettel történik. Az egyes tárgy érvényre jut és mégis egy összhangzó egész hangulatába olvad társaival. Az ilyen rendezést külön művészet számba kell tisztelni.

És még hozzá az egymás szomszédságában elhelyezett művek nem is egy mesternek alkotásai, tehát felállításuk nagyon nehéz, minthogy a tárgyak sokféleségénél fogva a bazárszerű hatás alig kerülhető el. Csak Ashbee és a skót művészek raktak külön fészket maguknak egy-egy külön teremben.

A kiállítás javarésze bútorokból állott: osztrák és külföldi művészekről egyenlő arányban. Ez az összekeveredés nem vált épp az osztrákok előnyére, habár maga Wagner, Moser, Hoffmann és Leopold Bauer léptek is sorompóba. Otto Wagner könyvszekrényt állított ki, melynek halványzöldre pácolt és fényezett fájához pompásan illett az üvegfestés élénk színe és az aranybronz montirozás. A bécsi modernnek fiataljai azonban skatulastílusuk diadaljainak ellenére is más irányban kísérleteznek, most az „Altwien“ továbbfejlesztésével próbálkoznak, de a mellett még mindig szemmeláthatólag éreznek az angolok után. A sikerültebb bútorok-

hoz tartoznak Hoffmann és Moser bútorai. Moser pohárszéke, szivarszekrénye, Hoffmann buffetje, kandallója egyszerű felépítésük mellett az anyagnak művésziösen összeválasztott színeivel és kitűnő munkálásával tűnnek fel. E két tehetséges művész másnemű tevékenysége még több elismerésre tarthat számot. Hoffmann és Moser könyvdíszai s könyvtáblái a legkényesebb ízlésű könyvkedvelőt is kielégítenék. Szépek még Moser üvegei. Általában azonban a bécsi iparművészekre nézve jellemző, hogy kezök nyomán minden veszít jelentőségéből s nagyon sokszor a legközönségesebb használati tárgyból fényűzési cikket csinálnak.

A külföldiek közül Ashbee és van de Velde vezet. Ismert és elismert nagyságai a művészi iparnak. Tudjuk, hogy Ashbee az ő nemes archaizmusában az egyszerűséggel és a célszerűséggel fejezi ki művészeti felfogását. Egy olyan íróasztaltól, mint a minő az övé, nálunk talán meg is hökkennének. Dísz nincs rajta semmi, csak nyugodt nagy felület és köröskörül fiók meg fiók. A művész ezt gyakorlatias angol eszével csinálta így. Ashbee szereti az egyenes vonalakat és a derékszögű sarkokat, épp ellentétben van de Veldevel, a kinél meg minden simúl és hajlik. Ashbee kissé gót és román ízü, azonban van de Veldeben is felbukkan néha a baroknak egy-egy eleme. Mégis mindkettő igazi mester, kiknek bútorai típusokká válván, szelvében utánoztatnak.

Ashbee folytatja Morris halála óta a Kelmscott Presst is, azonban új felszereléssel, mert az eredeti sajtót és a betűpatricokat a British-Museumban őrzik. De mint e kiállításon láttuk, a nyomda még mindig jó hírnevének megfelelő termékeket hoz létre.

Az ismert La Maison Moderne áruház tárgyainak is szorítottak helyet a Szecesszió-ban, a melyek közül Aubert csipkái és Rapoport felhős zománci említendők a jávai tehnikával készült hollandi batikokon kívül.

A kiállítás nem iparművészeti részével e helyütt nem foglalkozunk, tehát még csak a szenzációs Mackintosh és Mac Nair családról akarunk befejezésül néhány szót szólni. E két skót testvérpár egy glasgowi teaház számára készült szobát mutatott be, a melyben egyesül Amerika Bukovinával. Bizarr faldíszai spárgából és villanyosdrótból vannak összeállítva és a vonalak játékában minden testi kifejezés elvész. Csak kis gyöngyök és némi festett részletek szólnak bele a

vonalakba; itt-ott fej is látszik. De a dróttünderék arca oly lárvaszerű, oly kevés a kifejezésük, hogy még a ki Jan Toorop művészetével meg tud barátkozni, még az is sokalni fogja azt a keveset. — Valóságos kísértetszoba. A rémes óra, a kezdetlegességgel hivalgó kandalló szomorúságot és rettegést akar kelteni.

Maeterlinck és Mallarmé balsejtelmes hőseit képzeljük ily környezetbe, a kikenél minden új szék egy más hangulatot hoz. Ámbár a székekről szólva bevallhatjuk, hogy éppen nem hipermodern embereknek valók, azokat még assisi szent Ferenc is kényelmetleneknek találta volna. S azt látjuk Mackintoshék egyéb bútoránál is, hogy több benne az érdekesség mint a használhatóság. A barna komor szekrény piros gyöngyöt izzad, a fehér tárgyak pedig jellemtelenül felvékonyulnak a magasba. Úgy mondják, hogy ez az idegek számára készült művészet. Mi inkább nagytehetségű emberek tréfájának vettük.

Czakó.

A KÖSZOBROK ÉS AZ ÉPÜLETEK alkalmazott faragványok nem mindenütt állják ki sértetlenül az idő viszonyosságait. A nap, eső, élősdi növények, de különösen a téli fagyok örlik lassan a szabadban álló műalkotást. Ez ellen védekezni lehet. A pozsonyi Mária Terézia szobor még csak két éve áll és már a márványból több részlet levált. A pusztulás gátlását vagy legalább csökkentését eddig kétféleképpen próbálták. Vagy úgy, mint Budapesten a Kálvin-téri kútnál, Pozsonyban Tilgner Hummelénél és Donner szoborcsoportjánál eljártak, hogy ugyanis a legzordabb időre, télire befödtek az egész műalkotást, — vagy pedig, mint a művészettel kevesebbet törődők a Károlykaszárnyánál és a felsőmagyarországi reneszánsz nem egy emlékéknél tették, egyszerűen bemeszelvén olaj és más festékekkel mindent. Mind a két metodus rettenetes. Egy félévig faköpneg alá rejteni a szoborművet majdnem olyan ellenszenves, mint a minő barbárság a mázolómunka, a mely által színtől, karakterétől fosztatik meg a kő anyaga. Ebben az irányban valami praktikus módszert kitalálni a németek kísérlették meg. Régebben olajjal, viaszszal vonták be a követ, de természetesen ez még mindig nem felelt meg a célnak. Végre Kessler fedezett fel egy vegyületet, a mely betölti a kő likacsait, be is vonja gyöngyöden a felületet, s azért mégis lát-

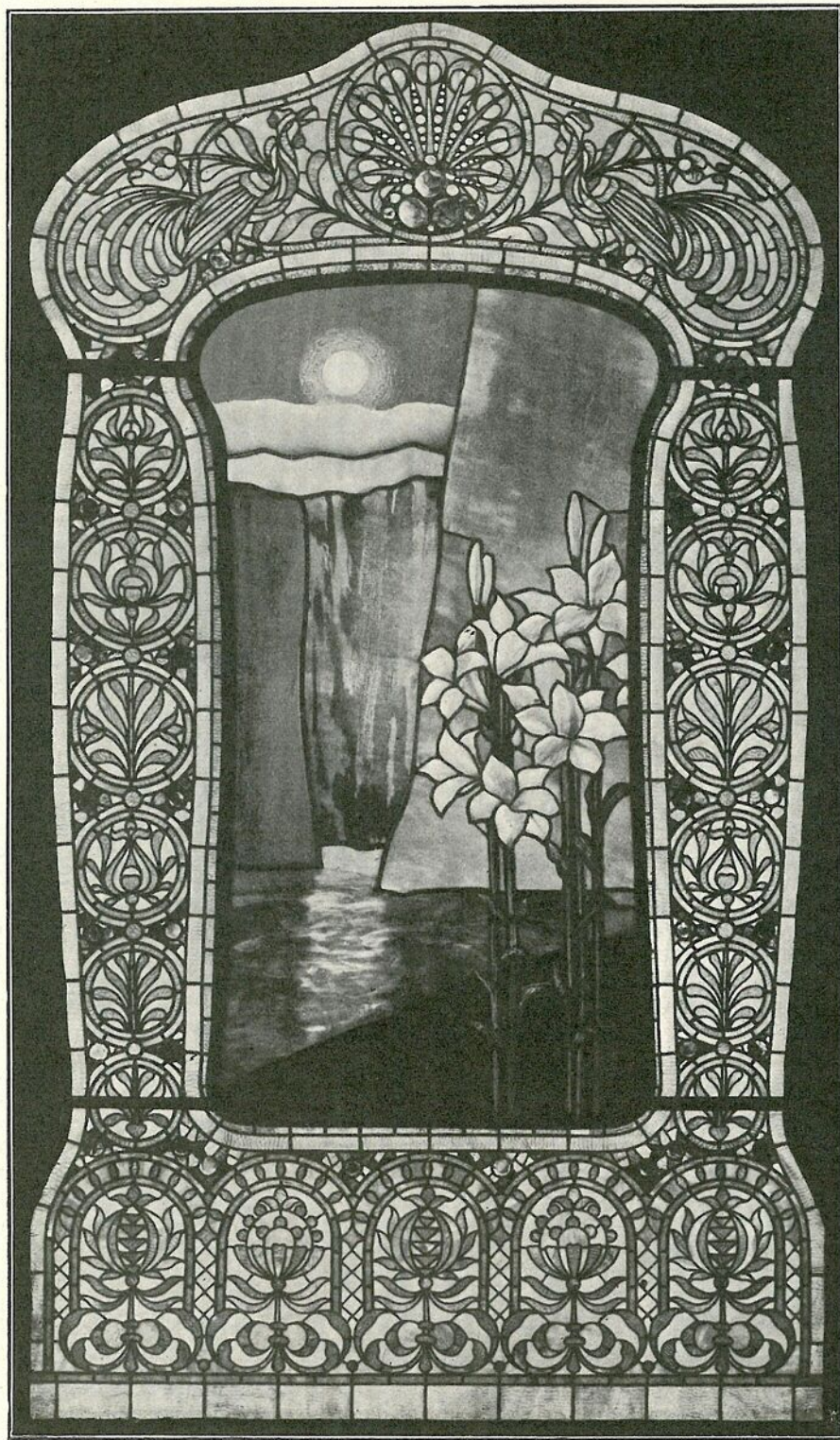
hatatlan marad. Védelmül szolgál és nem rabol el semmit az anyag s forma szépségéből. Húsz esztendeje folynak a próbák e találmánnyal. S mint a velencei Szt. Márk templomnál és a párisi operánál is tapasztalták, a hozzá fűzött várakozásoknak a legnagyobb mértékben megfelelt. A különféle kőfajoknál alkalmazva semmi elváltozást nem okoz. Sőt egy roppant előnye van, a mennyiben lágyabb anyagokat, gipszet, cementet stb. is kitűnően megőriz. Esetleg színezni is lehet vele, a mi azonban művészi szempontból csak a legritkább esetben engedhető meg.

GLEESON WHITE, A KIT SOKAN ismernek a Studioban kifejtett nagyhatalmú irodalmi tevékenysége révén (megindítása is az ő érdeme), mint iparművész is jelentős szerepet vívott ki magának. A George Bell and Sons kiadó cég művezetője lévén, első sorban a könyvek kiállításának irányítására folyt be. Könyvtábla-tervezeteivel egész iskolát teremtett. Megadta stílusát a sokszorosítható könyvtábla dísznek. Angolországban ugyanis többnyire kötve jelenik meg a könyv. De csak olyan könnyed kötésben, a melyet a műbarát esetleg felcserélhet ízlésének és gazdagságának megfelelő másikkal. A géppel készült tábla tehát inkább nyomdászati termék, a mely természetesen mindig mögötte áll a kézimunkával készített művészi könyvtáblának. Mindazonáltal művészeti finomságokat gépi produktumokkal is lehet előállítani. Gleeson White épp erre tanít meg bennünket. És pedig a gyártásra alkalmas tervezésnél nincs megkötve a művész keze, oly szabadon alkalmazhatja a vonalakat és színeket, mint bármely más grafikai sokszorosításnál. Ezt az előnyt Gleeson White mindig arra használta fel, hogy lehetőleg visszatükrözi a könyv tartalmának szellemét a szabadon megtervezett könyvtábla díszszel. Például szolgálhat erre nézve Burne Joneshez készült kötése, a melynek tüskés változata nagyban egyezik a művész aszkéta felfogásával.

RELIEF-KÉPEKNEK FÉNYKÉPESZETI úton való előállítás módjáról értesít bennünket a „Fényképészeti Szemle“. *Namias R.* tanár a párisi kémiai és fotografikus kongresszuson tartott előadást ez új találmányról, a mely a chromogelatinnak azon tulajdonságán alapszik,

OPAESCENS ÜVEGMOZAIK.
RÓTH MIKSÁTÓL.

SZENT ISTVÁN.
ÜVEG MOZAIK,
RÓTH MIKSÁTÓL.

hogy megvilágítás folytán a hideg vízben beálló felduzzadó képességét elveszti és ennek folytán sokszorosítható domború képet ad. Előadó tapasztalatai szerint legjobban sikerülnek az arcélbe állított s kellőképpen megvilágított alakok képei, a modellt azonban előzetesen be kell rizsporozni; tájképek és festmények ilyen eljárásra alkalmatlanok. A kivitel módját részletesen közli a nevezett lap, a mely úton mély és szabályos reliefszármaszik. Ellentálló tulajdonsága alkalmassá teszi gipsz sokszorosításra, sőt ha grafitporral hintetik be, galván-másolatokat is lehet készíteni róla.

VAN DE VELDE BRÜSSZELBŐL véglegesen átszakadt Berlinbe. A Hohenzollern árúház szerződésileg kötötte magához. Úgy látszik ez ama mellőzésnek a következménye, a melylyel a belga kormánybiztosság e neves művészt a párisi kiállításon illette. Kétségtől ez ügynél csak Berlin nyer, mert van de Velde nemcsak az iparművészet irányítására, hanem a műpiac fejlődésére is óriás hatást gyakorol. Már is tevékeny munkásságot fejtett ki új működési terén. Készített bútorokat, szőnyeget stb., de főleg ezüstművek és ékszerek tervezésével foglalkozott. Újabb művei újabb haladásáról tesznek tanúságot. A szigorú és zord logikájából engedett. Vonalaiban most több az élet és melegség, a szerkezetbe olvasztott ornamentumai is vígabbak és kedvesebbek s a felületek tagozásában nála jelenleg több a ritmus; bútorai, melyeket eddig sokan csontvázhoz hasonlítottak, jobb húsrá kaptak.

A NŐI RUHÁZAT MŰVÉSZI TUDÁSSAL VALÓ KÉSZÍTÉSE már rég óta foglalkoztatja az angol, francia és német művészeket. Már Budapesten is volt alkalmunk látni októberben nálunk járt Walter Crane nevéjén a férje által tervezett művészi toiletteket, de ezen szórványos jelenség tervszerűleg Krefeldben, az iparművészeti múzeumban, rendezett modern női ruha-kiállításon tűnik fel először komolyabb formában.

Mohrbutter, Henry van de Velde, van der Woude, Curt Hermann, Richard Riemerschmied, Pankok és más neves iparművészek tervei után készült női öltözetek voltak ott kiállítva. Főleg két irányt lehetett észrevenni, egyik része a művészeknek a mai élet gyakorlati

követelményeinek akart megfelelni, míg más részénél némi kalandozás mutatkozott a festőies régi vagy népies kosztümök felé. Abban azonban mindenik megegyezett, hogy nem csak újszerű díszítési módokkal kell a női ruhákat modernizálni, hanem lényegében, szabásában és szerkezetében kell művészi ötletességet érvényesíteni. Persze ehhez a szabóműhelyek és munkások ízlésének fejlettebb foka is szükséges. A krefeldi kiállítás mindenestre kezdő pontja az iparművészeti tevékenység egy új ágának. Erről egyébiránt van de Velde a kiállítás tartama alatt tartott felolvasásában oda nyilatkozott, hogy: „Ez a kiállítás hatásában kiszámíthatatlan. Mától kezdve a ruha-kiállítás a műtárlatok magaslatára emelkedett. A melyet épp úgy megismételnek majd mindenütt, mint a hogy a kép és szoborkiállításokat szokás.“

ECKMANN OTTÓ, VAN DE VELDE mellett, Berlinnek a legjelentősebb iparművésze, a ki azonban avval majdnem homlokegyenest ellenkező irányban halad. Legutóbb a berlini iparművészeti múzeumban egy kiállítást rendezett újabb műveiből. Eckmann első sorban is hangulatos falkárpitjaiból állított ki egy változatos gyűjteményt, melyek a már iskolaszamba menő dekoratív felfogását tüntetik fel szintén. Ő a nagy színfoltok barátja, melyen át szeszélyesen futnak a fürgé kigyózó vonalak, üde színezetű virágjai sokszor már csaknem tarkák, de mégis megőrzik nyugodtságukat. Azoknak a tapétáknak a hatása, a melyeket kézsajtón állítat elő, egyszerűbb, nyugodtabb és elegánsabb, mint a géppel sokszorosítottaké, ámbár ez utóbbinál is érvényesül a jól átgondolt és szellemesen alkalmazott ornamentika. A könyvnyomtatás modernizálásánál is jelentékeny tevékenységet fejt ki Eckmann. Egy sereg könyv- és nyomdadísz meg betűforma volt kiállítva tőle, melyek Németországban máris közkedveltségnek örvendenek. Különösen olvashatóak és művésziesek reklámszedésre készített ábécéi.

Eckmann az ecset mellett a tollat is megforgatja néha. Ugyancsak Berlinben egy szenvedélyes röpirat jelent meg tőle, a saját maga tervezte szép betűkkel nyomva, — a párisi kiállításról. Kritizálja a világ iparművészetét. Legjobban kijár az „Art Nouveau“-nak. A „Händler Bing“ vegyes értékű üzletében — úgymond — csak van de Velde, Plumet és angol min-

ták majmolását látja az ember. Ellenben a sèvres-i porcellángyár újjászületését találó és tanulságos módon hangsúlyozza.

A KÉZIMUNKA KÉPEZI A NŐK-nek az iparművészet körébe vágó legnépszerűbb tevékenységét, s mégis ez a nagy kedveltségnek örvendő munkálkodás nyújt legtöbb alkalmat a jó ízlés ellen elkövethető sérelmekre. Sok piciny kéz véresre szurkálja magát, sok ragyogó szem fénye törik meg, s az eredmény úgyszólván semmi: a lakások megtelnek banális, művésztelen párnákkal, terítőkkel, függönyökkel és más egyebekkel. Az „előnyomdák“ nevetségesen együgyű mintái és elkezdett munkái grasszálnak a névnapok s ünnepélyek ajándékai közt; a melyek a helyett, hogy igazi díszei lennének a lakásnak, csak fölösleges terhét képezik.

Ujabban a németek, különösen Bécsben és Darmstadtban, az angolok nyomán ez irányban is a művészeti kivánalmak kielégítésére törekednek. Mert csakugyan, ha az otthon légköre válik a művészeti nevelés egyik tényezőjévé, kiszámíthatatlan annak kulturális és nemzetgazdaságtani hatása. A darmstadti Koch-cég egész sorát a pályázatoknak női kézimunka-tervezetekre tűzte ki, s az általa elért szép eredmény egész Németország női kézimunkálata irányításánál befolyással van. (Külön kötetben is megjelent a pályaművekből egy szemelvény.) A komplikált, ideg- és szemrontó technikák száműzettek s egy egészségesebb áramlat hódít, a melynél az egyszerűség mellett csakis az ötletesség érvényesül. Az egyszerű, de művészi tervezet és az egyszerű, de becsülettel készített módban rejlik a hatás titka.

A divatlapok mellékletei még nem érzik az idők fordultát, oda még nem hatolt be a friss levegő. Vannak ugyan példák, mint a berlini „Frauen-Zeitung“, a „Wiener-Mode“ (magyar fordításban is terjeszti a bécsi ízlést), a melyek nagy súlyt helyeznek arra, hogy kézimunka mintáik modernnek és művésziessé legyenek, de jórészt kibécsült még a reneszánsz és barokk, a papucsóratartó és a csizmahúzó díszítésére szolgáló ötgöngyözemes Lohengrin vitéz.

A KÖNYV MÚZEUMÁT KÉSZÜL-nek felállítani Párisban. Fontain a városi Estienne-intézet igazgatója az 1900-iki

kiállítás ötletéből mindazokhoz felhívást intézett, a kik a világtárlaton könyv- vagy graphikai szakmában részt vettek, hogy a nyomdászat és a sokszorosító művészetre vonatkozó kiállítási tárgyikat ajándékozzák az alapítandó múzeumnak. Már eddig is sok fénykép, könyvtábla, metszet, galvano stb. érkezett be, úgy hogy ezek elrendezését meg lehetett kezdeni.

PÁLYÁZATOK.*

A florenci Alinari-cég hirdet pályázatot Dante Divina Commediájának két énekéhez való illusztrációra. Az egész két fejléc, két záró- és két szövegképből álljon. Első díj 500 lira, második díj 250 lira. A nyertes megkapja mind a 34 ének illusztrálását. Pályázati határidő 1901. március 1.

A darmstadti Koch-cég utján egy műbarát házának belső díszítésére hirdet pályázatot. Kifizetett díj összege 7440 kor. Határidő 1901. március 25.

SZAKIRODALOM.

SZANA TAMÁS: SZÁZ ÉV A MAGYAR MŰVÉSZET TÖRTÉNETÉBŐL. 1800—1900. 235 szövegképpel és 30 önálló melléklettel. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium támogatásával. Budapest, Athenaeum, 1901. Ára kötve 40 korona.

A magyar művészetnek immár szárnnyai vannak. Röpülésében versenyre kél régibb kulturájú nemzetek művészetével. S dacára ennek a fejlettségi foknak, a hazai művészetek története egységes összefoglalásban mindekkorig nem jelent meg. Mintha abban a lázas sietségben, melylyel sok-sok mulasztásainkat helyre akartuk ütni, egészen megfeledkeztünk volna a múlttól.

*Minden egyes pályázatról bővebb részleteket az iparművészeti múzeum és iskola könyvtárában lehet megtudni. A külföldi pályázatok közül csakis azokat közöljük, a melyeken magyar honpolgár is részt vehet.